

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

370

Vragen van de leden **Van Helvert** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het uitvoeren van de motie Van Helvert c.s. inzake het bijeen roepen van de NAVO-raad* (ingezonden 11 oktober 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 17 oktober 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de overweging in de motie-Van Helvert c.s. inzake het bijeenroepen van de NAVO-raad, waarin staat dat een, door de ontstane chaos, massale vrijlating van ISIS-strijders in Noord-Syrië een bedreiging is voor de Europese landen?¹

Antwoord 1

Ja, daarvan heb ik kennisgenomen.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het feit dat de Verenigde Staten ervoor zorgen dat ISIS-gevangenen naar Irak vervoerd worden?

Antwoord 2

Zover mij bekend hebben de Verenigde Staten inderdaad een beperkt aantal ISIS-strijders overgebracht van Syrië naar beveiligde locaties elders.

Vraag 3

Wat doet u om ervoor te zorgen dat de Nederlandse ISIS-strijders niet ontsnappen?

Antwoord 3

De beveiliging van de opvang- en detentiekampen in Noordoost Syrië is in handen van de Syrian Democratic Forces (SDF). Het is niet aan Nederland, maar aan de SDF om zeker te stellen dat beveiliging van de kampen op orde is. Mede in dat licht maak ik mij zorgen over de Turkse invasie, omdat dit ten koste gaat van de bezettingsgraad van het aantal SDF-bewakers en daarmee van de beveiliging van de kampen. De berichten over ontsnappingen van ISIS-aanhangers op zondag 13 oktober uit het kamp Ain Issa vormen daarvan

¹ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2067.

een bevestiging en verontrusten zeer. Ik zal Turkije dan ook blijven oproepen, ook in de RBZ en in de NAVO, zijn verantwoordelijkheid te nemen en zorg te dragen voor adequate beveiliging van de detentiekampen en om alles in het werk te stellen om de ontsnapte misdadigers weer achter de tralies te krijgen. Dat is niet alleen in Europees, maar ook in Turks belang.

Vraag 4

In hoeverre is het vrijkomen van grote aantallen ISIS-strijders een bedreiging voor de veiligheid van NAVO-lidstaten in Europa?

Antwoord 4

Ondanks de berichten dat er afgelopen zondag een groot aantal ISIS-aanhangers uit het kamp Ain Issa heeft kunnen ontsnappen lijkt er op dit moment nog geen reële dreiging voor de NAVO-lidstaten in Europa te zijn. Echter, er is sprake van een uiterst fluïde, volatiele veiligheidssituatie en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Het is dan ook in ons aller belang, ook dat van Turkije, dat de beveiliging van de detentiekampen door Turkije snel wordt gegarandeerd om toekomstige ontsnaptingen te voorkomen.

Vraag 5 en 6

Wanneer gaat u onder Artikel 4 van het NAVO-verdrag (de lidstaten zullen bijeenkomen wanneer, naar de mening van één van hen, de territoriale integriteit, politieke onafhankelijkheid of de veiligheid van één van de lidstaten wordt bedreigd) de NAVO-raad bijeenroepen, omdat ISIS-terroristen en -genocidaires uit Nederland (en andere Schengenlanden) een bedreiging vormen voor de veiligheid hier?

In hoeverre bent u van plan om onmiddellijk en nog voordat de ISIS-strijders vrijkomen en naar Europa reizen samen met de NAVO actie te ondernemen?

Antwoord 5 en 6

De Turkse militaire interventie en de instabiliteit die dit met zich meebrengt zijn een continu punt van aandacht en worden door het kabinet in verschillende internationale fora geadresseerd. Inroeping van artikel 4 van het NAVO-verdrag is pas opportuun indien de territoriale integriteit, politieke onafhankelijkheid of de veiligheid van een van de NAVO-lidstaten direct wordt bedreigd. Een reële zorg betreft de beveiliging van de detentiekampen in Noordoost Syrië; de ontsnapping van een groot aantal ISIS-aanhangers uit het kamp Ain Issa op zondag 13 oktober is daar een verontrustend voorbeeld van. Ik zal dit vraagstuk dan ook aan de orde stellen in de RBZ van 14 oktober. En ik zal hiervoor aandacht vragen in de Noord-Atlantische Raad die op 15 oktober bijeenkomt. Ook heeft Nederland, net als Frankrijk, verzocht om een spoedbijeenkomst van de anti-ISIS coalitie.

Vraag 7, 8 en 9

Deelt u de mening dat daarom geen dag te verliezen is met het bijeenroepen van de NAVO-raad?

Bent u bereid om, indien dit nog steeds niet gebeurt is, de NAVO-raad per direct bijeen te roepen voor een bijeenkomst nog vandaag?

Kunt u in uw beantwoording van deze vragen, aangezien er in uw Kamerbrief van 10 oktober 2019 geen enkel gewag van wordt gemaakt, ook meenemen op welke wijze u in de NAVO-raad gaat bespreken hoe de bedreiging van vrijgekomen ISIS-strijders wordt ingeperkt en tegengehouden samen met de NAVO-lidstaten?²

Antwoord 7, 8 en 9

De Noord Atlantische Raad komt op 15 oktober bijeen. Nederland zal de Turkse inval in Noordoost Syrië aan de orde stellen. Nederland zal het Turkse optreden in Noordoost Syrië daarbij veroordelen en Turkije oproepen de inval te staken. Nederland zal ook aandacht vragen voor de humanitaire gevolgen van deze inval en de negatieve gevolgen van het Turkse optreden voor de regionale stabiliteit. Ook zal Nederland aandacht vragen voor de zorgen over de beveiliging van de detentiekampen in Noordoost Syrië en daarbij

² Reactie op de motie van het lid Van Helvert c.s. over met spoed bijeen roepen van de NAVO-raad (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2067), 10 oktober 2019 (Documentnummer 2019D40416).

verwijzen naar de uitbraak afgelopen zondag van grote aantallen ISIS-aanhangers uit het kamp Ain Issa.

Zo nodig zal Nederland dit ook in aankomende (ministeriële) NAVO-bijeenkomsten blijven aankaarten.

Ik wil deze vraagstukken ook aan de orde stellen in de anti-ISIS coalitie, juist omdat in dat gremium ook de landen in de regio participeren en het vraagstuk van ISIS-strijders daar hoger op de agenda staat dan in de NAVO. Daarom heb ik, net als Frankrijk, op 11 oktober verzocht om een spoedbijeenkomst op ministerieel niveau van de anti-ISIS coalitie.

Vraag 10

Kunt u deze vragen voor maandag 14 oktober 2019 beantwoorden?

Antwoord 10

Ja.